

Dades de població de referència per al CatSalut el 2009

1.- CONTEXT DE LA INFORMACIÓ POBLACIONAL DE REFERÈNCIA.

Les dades de població han de situar-se en el nucli de qualsevol sistema d'informació sanitari. Són necessàries per a la identificació de necessitats, la planificació de salut i de serveis, la contractació de serveis, l'assignació de recursos i l'avaluació dels serveis i dels resultats en salut. Davant d'aquesta necessitat, la Direcció del Catsalut va establir uns talls periòdics d'oficialització de les dades de l'RCA a efectes de disposar d'unes dades de població de referència, reconegudes, accessibles, d'utilització comuna per a les diferents funcions (compra de serveis, assignació de DMA, planificació de nous recursos, avaluació, etc.) i estables durant un període de temps determinat.

L'RCA és la font d'informació que pot proporcionar dades de població més actualitzades i, a la vegada, permet l'agregació i classificació més versàtil de cara als usos habituals en el sistema d'informació sanitària.

Així, l'RCA conté la informació de les persones necessària per a obtenir explotacions per variables demogràfiques: edat, gènere, territori administratiu (municipi i localitat de residència) i per variables més característiques del sistema sanitari: territori sanitari de residència (Àrea Bàsica de Salut), nivell de cobertura sanitària i Unitat proveïdora (UP) d'atenció primària o EAP assignada per cadascun dels criteris establerts: per residència en l'ABS o a petició (lliure elecció), sempre que la prestació d'atenció primària estigui inclosa en el nivell de cobertura assignat en la persona.

A l'any **2004** es va decidir per primer cop oficialitzar les dades de l'RCA com a referencials per a tot el sistema i es va prendre el tall del 29 de febrer per a realitzar aquesta funció, amb una població global de **6.926.191**.

Es va preparar aquest tall en diferents taules de forma que fos fàcilment consultable, i també es va elaborar una aplicació ACCESS amb uns informes predefinits d'obtenció ràpida per a facilitar l'ús de la informació poblacional. Es va posar a disposició de tot el sistema sanitari a través del portal d'aplicacions de CatSalut i de la intranet. Aquesta estratègia de difusió s'ha revelat perfectament vàlida i eficaç en el sistema, així que està consolidada.

Les dades de referència per a l'any **2008**, reflectien una població total de **7.503.118**, és a dir un creixement net del **2,44 %** respecte de l'any 2007.

La població total de referència per a l'any 2009 és de **7.611.711**, és a dir, un creixement net de 108.593, un **1,45 %**.

La població de nacionalitat estrangera resultant és d'1.162.581, un 15 % de la població total. Continua sent la marroquina la nacionalitat més freqüent. Equador, Romania, Bolívia Colòmbia, Xina, Argentina, Perú, Pakistan i Itàlia són les següents.

Durant l'any 2008 hem donat d'alta 280.660 persones de les quals el 33% (92.289) són naixements. Del total de les altes, el 60,03% (168.482) correspon a persones amb nacionalitat estrangera. Així mateix, s'han reactivat 11.970 persones que ja havien estat en el sistema i constaven com a traslladats. Hem registrat que tornen a estar a Catalunya. En total 292.630 persones.

Cal esmentar que aquest any també elaborarem una aplicació ACCESS amb el tall de població de referència, anàloga a la dels altres anys que permetrà optimitzar l'ús d'aquesta informació per a tots els agents del sistema que ho precisin.

2.- CARACTERÍSTIQUES DE LA INFORMACIÓ I UTILITZACIÓ.

L'assignació de cobertura sanitària a una persona és una funció conceptualment registral, anàloga a la d'altres registres de l'administració i, per tant, la població registrada a l'RCA (CIP assignat) és la que té algun nivell de cobertura sanitària a càrrec de CatSalut.

El principal requisit que s'ha d'acomplir per al registre, és el de ser resident a Catalunya però hi ha requisits complementaris per a determinar correctament quin nivell de cobertura es pot assignar, en funció de la normativa aplicable, és a dir, conèixer per quin títol té accés a la sanitat pública.

Per tant, identificar a la persona per assignar CIP i acreditar una adreça a Catalunya esdevé imprescindible i l'acreditació oficialment acceptada és l'empadronament en algun municipi de Catalunya per ser registrada per primer cop. És aquesta una funció eminentment censal.

Un cop registrada, ja no serà necessari tornar a presentar l'empadronament per circular.

En aquest context, tota la població registrada a l'RCA és població resident a Catalunya. Quan ens referim a població amb **cobertura sanitària o a població resident**, ens referim a atributs diferents de la mateixa població. En el primer cas fem esment al seu nivell de cobertura i en el segon cas a la seva localització en el territori, principalment en una Àrea Bàsica de Salut.

En canvi si hi ha diferència entre la **població resident** (o amb cobertura) i la **població assignada a un Equip d'Atenció Primària (EAP)**.

La diferència essencial la marca el propi model ja que no tota la població té la prestació d'Atenció Primària a càrrec de CatSalut i, per tant, no tenen assignació d'EAP.

Conceptualment, doncs, podem diferenciar dues poblacions:

Tipus de dades a treballar	Població a utilitzar	Exemples
Les dades es centren en distribució territorial amb diferenciació o no del nivell de cobertura. L'explotació es pot fer ABS/Sector/ Regió Sanitària o també per Municipi/ Comarca/Província/ .	➔ Població amb cobertura sanitària o resident a Catalunya	▪ Compra de serveis d'atenció hospitalària a càrrec del CatSalut. ▪ Càlcul "capitatiu". ▪ Càlcul DMA. ▪ Indicadors d'activitat de serveis a càrrec del CatSalut. ▪ Indicadors de llistes d'espera de serveis a càrrec del CatSalut . ▪ Anàlisi de la demanda. ▪ Anàlisi de despesa pública. ▪ Indicadors poblacionals de salut d'un àmbit territorial. ▪ Cobertura d'un programa poblacional. ▪ Compra del programa de cribratge de càncer de mama.

Tipus de dades a treballar	Població a utilitzar	Exemples
Les dades han de referenciar a la població que està assignada a un EAP o grup d'EAP. La explotació es pot fer per EAP, per Entitat Proveïdora (grup d'EAP) i per Regió Sanitària a la que pertany la EAP.	➔ Població assignada a una UP (o a un grup d'UP).	▪ Indicadors de recursos i activitat d'atenció primària. ▪ Compra de serveis d'atenció primària. ▪ Càlcul DMA farmàcia per EAP. ▪ Seguiment de la lliure elecció d'EAP. ▪ Anàlisi de la demanda.

En relació a la població assignada als EAP, el model actual determina que (a més a més de tenir l'atenció primària com a prestació en el nivell de cobertura) l'assignació té dos criteris principals:

1. Residència en l'ABS de la UP. Aquest és el criteri que s'aplica per defecte.
2. A petició, quan la persona ha sol·licitat l'assignació a una UP fora de l'ABS que resideix.

Així doncs, dins de la població assignada a una UP podem tenir persones residents a l'ABS i persones residents en altres ABS que han fet elecció expressa.

Anàlogament, les persones residents en una ABS poden:

- No tenir assignació d'EAP.
- Estar assignades al EAP corresponent a l'ABS.
- Estar assignades a EAP de fora, a petició.
- Estar assignades a UP específiques en funció del col·lectiu al que pertanyen: MUTUAM o PAMEM..

Francesc Brosa i Llinares
Director

Barcelona, 4 de maig de 2009